

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.208/2010/2. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla ... pártfogó ügyvédáltal képviselt **felperes neve (címe)** alatti lakos felperesnek - dr. Kis István ügyvédáltal képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos I.r. és **II.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos II.r. alperes ellen személyiségi jog megsértése és egyéb követelés iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2010. február 24. napján kelt 12.P.20.300/2009/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a II.r. alpereseknek külön-külön 7.000 - 7.000 ,- (hétezer-hétezer) Ft másodfokú eljárási költséget, valamint az illetékes állami adóhatóság külön felhívására 24.000,- (huszonnégyezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

A felperest képviselő ... pártfogó ügyvédmásodfokú eljárással kapcsolatos díját a felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2009. január 31-e óta a ... Országos Szövetsége Békés Megyei Szervezetének (továbbiakban: **szervezet**) elnöke. Tisztségéből adódóan figyelemmel kísérte a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról

szóló 2009. évi CXXV. tv. megalkotását, ennek kapcsán a **napilap-1** 2009. november 16. napján megjelenő száma 5. oldalán az alábbi nyilatkozatot tette: „Az országban annyi jelnyelv létezik, ahány tájszólás. A törvény azonban jelesített magyar nyelvről beszél, ami az egységesítés felé mutat.”

Az I.r. alperes - aki az országos szövetség mellett működő, a **szervezet** által felügyelet és irányított tolmácsszolgálat Békés megyei szervezetének dolgozója - az iwiw internetes közösségi oldalon 2009. november 17. napján közzétett hozzászólásában a felperes figyelmébe ajánlotta a jelnyelvi törvény elolvasását és tanulmányozását, miután a fenti nyilatkozatot tévesnek, ezáltal a felperest tájékoztatatlannak ítélte. Kifejtette, hogy „Ha nem tudja miről van szó, ne nyilatkozzon, fölöslegesen ne tévessze meg a társadalmat.” Egyidejűleg elnézést kért a jelnyelv használóktól egész Békés megye nevében és kifejezte, hogy szégyelli magát, amiért a Békés megyei szervezetnek ilyen elnöke van.

A felperes utasítására **személy-1**, a **szervezet** Békés Megyei Szervezete 2009. december 5-én tartott taggyűlésére a tolmácsszolgálatról „jelesített magyar nyelvű jelnyelvi” tolmácsolást kért. A II.r. alperes, aki az érintett tolmácsszolgálat szakmai vezetője, a tolmácsrendelés fenti megfogalmazását tévesnek ítélve a **személy-1**-hez címzett e-mail üzenetében jelezte, hogy a **szervezet** tolmácsszolgálati vezetőitől állásfoglalást kér a tolmácsrendelés helyes módját illetően.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I.r. alperes a 2009. november 17-én az iwiw-en közzétett és a fentiekben részletezett klubüzenetében, a II.r. alperes pedig a 2009. november 19. napján küldött elektronikus levelében foglaltakkal a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát megsértette, emiatt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a jogsértés megtörténtét, az alpereseket tiltsa el a további jogsértéstől, az I.r. alperest kötelezze arra, hogy az iwiw **Szervezet** Békés Megyei Szervezete kluboldalán klubüzenetben adjon elégtételt, tegye közzé, hogy a szervezeti elnöki feladatait megfelelően ellátja, a magyar jelnyelv és a jelesített magyar nyelv fogalmát ismeri.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Az I.r. alperes állította, hogy a jelnyelvi tolmácsszolgálat kluboldalán véleménynyilvánítást közölt, az általa megfogalmazottak tényelőadásnak nem tekinthetők, ezáltal a felperes jóhírneve megsértésére nem alkalmasak. Az általa megfogalmazott vélemény a felperest illető értékítélet, amely azonban sértőnek, bántónak, avagy megalázónak nem tekinthető, jogsértést pedig akkor sem valósít meg, ha a bírálattal a felperes nem ért egyet. A II.r. alperes védekezésében kiemelte, hogy az általa küldött elektronikus levél a felperes személyét érintő, az ő társadalmi megítélése hátrányos befolyásolására alkalmas tényállítást nem tartalmazott, ezért a felperes jóhírnevének megsértése szóba sem kerülhet.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte - helyesen - a felperest, hogy az állam javára 27.000,- Ft eljárási illetéket, míg az alpereseknek 22.500,- Ft perköltséget fizessen meg azzal, hogy a pártfogó ügyvéd díjának viselésére is köteles.

Határozata indokolása szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesek fentebb részletezett nyilatkozatai olyan tényállításnak tekinthetők, amelyek valótlanok és amelyek alkalmasak a felperesről kialakított értékítélet hátrányos befolyásolására. A peres felek között a magyar jelnyelv és a jelesített magyar nyelv fogalma körében kialakult szakmai vita eredményeként az I.r. alperes által az interneten közzétett nyilatkozatot véleménynyilvánításnak tekintette, amelyben az I.r. alperes a téves felperesi szóhasználattal kapcsolatos értékítéletét fejezte ki. Ennek kifejezőmódja a kultúrált kommunikáció korlátait nem haladta meg, ezáltal indokolatlanul sértőnek, bántónak, megalázónak nem volt minősíthető. A II.r. alperes által írt elektronikus levél tartalmát sem ítélte alkalmasnak a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának megsértésére, miután az a felperes személyhez kapcsolódó tényállítást nem tartalmazott, mindössze a tolmácsrendelés gyakorlatával kapcsolatos észrevételt fogalmazott meg.

Kiemelte, hogy a felperes, mint a **szervezet** Békés Megyei Szervezetének elnöke közszereplőnek tekintendő, s így tűrnie kell a személyét kedvezőtlen színben feltüntető, tevékenységét negatív módon értékelő véleményt és kritikát is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereseti kérelemnek helyt adó döntés meghozatalát, míg másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, új eljárás eredményeként új határozat meghozatalát kérve, más bíró kijelölése mellett. Másodlagos fellebbezése indokaként előadta, hogy az ítélet az ügy eldöntése szempontjából lényeges valamennyi körülményt nem tartalmazza, az elsőfokú bíróság a részletes személyes meghallgatását nem foganatosította, az alperesek közléseiben megfogalmazottaknak a mindennapjaira gyakorolt hatását nem vizsgálta, emiatt - utalva az első fokon eljáró bíró elfoglaltságára - az ítélet megalapozatlan.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte az I.r. alperes iwiw-en közzétett levelében foglalt azon megfogalmazását, amellyel kijelentette, miszerint az általa tévesnek ítélt nyilatkozattal a társadalmat megtéveszti. Ez a mondat a szöveg egészének vizsgálata mellett arra utal, hogy szakmailag felkészületlen, nem tudja mi a különbség a magyar jelnyelv és a jelesített magyar nyelv között, amely valótlan tényállítás, egyben kifejezőmódjában sértő is. Álláspontja szerint nem értékelte az elsőfokú bíróság kellő súllyal a II.r. alperes levelében foglalt azon megállapítást, miszerint a II.r. alperes a véleményére nem ad, illetve hogy a tolmácsrendelése nem helytálló. Ez ugyancsak a szakmai hozzáértését illető olyan kritika, amely egyben

valótlan tényállítás is. Véleménye szerint nem tekinthető közszereplőnek, miután az Alkotmánybíróság 36/1994. AB. határozatában megjelölt személyi körbe nem sorolható. Ennélfogva nem köteles eltérni a személyére vonatkozó hamis tényállításokat, továbbá a szakmai hozzáértését támadó, általa indokolatlanul sértőnek ítélt negatív értékítéletet tartalmazó kritikát.

Az I. és II.r. alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult az általuk az elsőfokú eljárásban részletesen kifejtett indokaikat fenntartva.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges tényállást valamennyi releváns körülményre, tényre kiterjedően helyesen állapította meg, érdemi döntése is helytálló, ezért azt az ítéletábra - az alábbiakban kifejtett indokolásbeli eltéréssel - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes kereseti kérelmében a jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértését állította, amely álláspontja szerint azzal valósult meg, hogy az alperesek a szakmai hozzáértését illetően valótlan tényeket állítottak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés alapján a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. E rendelkezések alapján a jóhírnév megsértésének megállapítására az olyan valótlan és a személy hátrányos megítélését kiváltó közlés alkalmas, amely valamely tényt határozottan vagy burkoltan tartalmaz. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. alperes iwiw-es internetes oldalon közzétett hozzászólása, illetve a II.r. alperes által elektronikus úton továbbított levélben megfogalmazottak nem tényállítások, hanem véleménynyilvánításnak tekinthetők, abban az alperesek annak az álláspontjuknak adtak hangot, miszerint a felperes a magyar jelnyelv és a jelesített magyar nyelv fogalom meghatározását tévesen értelmezi.

A véleménynyilvánítás joga az Alkotmányban biztosított alapjogok egyike, amely csak annyiban és akkor korlátozható, amennyiben az valamely más alapjog érvényesítése és védelme érdekében feltétlenül szükséges. Ilyen másik védendő alapjog a jóhírnévhez való jog (36/1994. (VI.24.) AB. határozat). A véleménynyilvánítás abban az esetben tölti be társadalmi rendeltetését, ha kellően megalapozott, helyesen tükrözi a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét, ha az értékelés, bírálat megtartja a gondolkodás és az ítéletalkotás szabályait. Tehát a véleménynyilvánítási bírálati szabadság addig jogszerű és megengedett, amíg a másik személyével, tevékenységével szembeni társadalmi elvárásoknak megfelelő módon kerül megfogalmazásra. Ebből következően a véleménynyilvánítás is

eredményezheti a jóhírnév sérelmét, ha minden ténybeli alapot nélkülözve tartalmaz elmarasztaló értékítéletet, vagy kifejezőmódjában indokolatlanul sértő, bántó, megalázó (BH. 2003/407/II., BH. 1993/89.). Önmagában azonban a kedvezőtlen vélemény, értékítélet nem elegendő a jogsértés megállapításához, még akkor sem, ha egyébként téves vagy helytelen (BH. 2001/468., BH. 2000/293., BH. 2002/352).

A fenti két alapjog ütközése esetén annak eldöntése során, hogy adott esetben melyik kapja meg a jogszabályok által biztosított védelmet, az arányosság követelményének szem előtt tartásával a jogsértés súlyára, mértékére, figyelemmel kell állást foglalni (48/1991. (IX.26.) AB. határozat, 30/1992. (V.26.) AB.), a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő közérdek mibenlétét is értékelve. A felperes fellebbezésében foglaltakkal az ítélőtábla annyiban egyetért, hogy a felperes nem tekinthető olyan közszereplőnek, akinek tekintetében a szabad véleménynyilvánítás jogának határai - az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI.24.) AB. határozatában foglaltak szerint - a magánszemélyekhez viszonyítva tágabban vonhatók meg. A közszereplő ill. a közélet résztvevőjének nincs általános jogszabályi definíciója, az egyetlen törvényi fogalom-meghatározást a 2003. évi III. tv. (ügynöktörvény) 1. § (2) bekezdés 13. pontja adja. Eszerint: „e törvény alkalmazásában közszereplő az a személy, aki közhatalmat gyakorol, gyakorolt vagy közhatalom gyakorlásával járó tisztségre jelölték, illetve aki a politikai közvéleményt feladatszerűen alakítja vagy alakította.” Ugyanakkor a közszereplés a szó nyelvtani értelmét tekintve ennél tágabb, a politikai közéletben való aktív részvételen és a közhatalmi funkcióhoz kapcsolódó tevékenységen túl kiterjed a művészi, a tudományos működés területeire, és az olyan nagyobb nyilvánosságot kapó egyéb tevékenységre is, amely a társadalom akár kisebb, akár nagyobb csoportjainak életét befolyásolhatja, a közvéleményt, közhangulatot alakíthatja. Az Alkotmánybíróság hivatkozott határozata szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog határai a közhatalmat gyakorló személyekkel szemben, valamint a közszereplő politikusokkal kapcsolatos véleménynyilvánítást tekintve vonható meg tágabban, mint más személyek esetében, az ilyen „szűkebb értelemben vett közszereplőtől” várható el az, hogy a tevékenységét, személyét negatív módon értékelő véleményt, kritikát elviselje akkor is, ha az túlzó, vagy felfokozott érzelmeket tükröz. A politikai ill. közhatalmi funkciót betöltő személyek tevékenységét érintő bírálat, kritika kapcsán érvényesülő tágabb tűréshatárt indokoltta tevő közérdek azonban a közéletnek a politika és a közhatalom körén kívül eső területein nem érvényesül, így az „egyéb” közszereplők személyiségvédelme a magánszemélyeket megillető védelemhez képest általában nem szorítható szűkebbre a véleménynyilvánítás során őket ért jogsértésekkel szemben. A perbeli esetben a felperesnek a **szervezet** Békés Megyei Szervezetében betöltött elnöki tisztsége „egyéb” közszereplésnek minősíthető, ezért vele szemben a fentebb részletezett fokozott elvárhatósági követelmény, ill. tágabb tűréshatár nem alkalmazható. Ebből következően helyes az a felperesi álláspont, miszerint nem köteles tűrni a személyét érintő olyan kedvezőtlen értékítéletet, amely túlzó, felfokozott érzelmeket tükröz, illetve ilyen kritikát fogalmaz meg, a vele

szemben e tekintetben támasztható elvárások a bármely más magánszeméllyel szembeni elvárásokkal azonosak. A felperes által kifogásolt alperesi közlések azonban a szabad véleménynyilvánítási jog magánszemélyekkel szemben érvényesülő korlátját sem lépik túl. Kétségtelen, hogy az I.r. alperes által közölt vélemény - nevezetesen, hogy a felperes szakmailag felkészületlen - negatív értékitéletet tartalmaz, de nem tekinthető olyan mértékben túlzónak, bántónak, indokolatlanul megalázónak, amely már meghaladná a szabad véleménynyilvánítás biztosította kereteket, ezért a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértésének megállapítására nem alkalmas.

A II.r. alperes az általa küldött elektronikus levélben mindössze a tolmácsrendelés megfogalmazását, illetve annak módját kifogásolta, abban semmilyen, a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásoló, sértő, bántó vagy lealázó megfogalmazás, kifejezés nem szerepel, ezért jogsértést nem valósít meg.

A kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát az alperesek nem sértették meg.

Az eredménytelenül fellebbező felperes köteles az alperesek jogi képviselőjével összefüggésben a másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése alapján.

Az eljárás során a tárgyi illetékfeljegyzési jog szabályai alkalmazandóak, ezért a felperes pervesztességére tekintettel köteles a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték, valamint a képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díjának viselésére az 1990. évi XCIII. tv. 62. § (1) bekezdés f) pont, 74. § (3) bekezdése, a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése, 15. § (1) és (2) bekezdése, valamint a Pp. 78. § (1) bekezdése és 87. § (2) bekezdése alapján. Az ítéletábra csupán a pártfogó ügyvédi díj viseléséről rendelkezett, annak összegét a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat állapítja meg (2003. évi LXXX. tv. 52. § (1) bekezdés a/ pont).

S z e g e d , 2010. május 27.

Dr.Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanócné dr.Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró